

אמנות בהגירה

Art in Migration

אלכס טוביט, "דאצ'יה" (בית קיץ) בים, 2016, שמן על בד

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, הגלריה לאמנות ע"ש אברהם ברון, הספרייה המרכזית ע"ש זלמן ארן
קומת הכניסה, קריית האוניברסיטה ע"ש משפחת מרקוס, באר-שבע
4 באפריל עד 31 באוקטובר 2017, בשעות 19:30-8:30

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
Ben-Gurion University of the Negev

פע"מ בישראל
MigLives.IL

הפרויקט למחקר וחינוך על עולים ומהגרים בישראל
The Project for Research and Education
on Migrants' Lives in Israel

כיצד אמנים מהגרים חווים את המעבר מארץ לארץ? כיצד משקפות יצירותיהם את הזיכרונות, הפחדים, התקוות, את המפגשים עם הארץ החדשה ואת הגעגועים לארץ הישנה? כיצד כל אלה מתורגמים לצבעים, צורות וצללים? התערוכה מפגישה את הצופים עם האופנים המגוונים, שבהם אמנים שהחליפו מולדת מנהלים באמצעות האמנות את השיח בין ביתם החדש, בישראל, לבין המולדת הישנה. בקצה האחד נמצא את אלה המסרבים לאמץ את הישראליות ומתריסים: "ככל שתמצאו שאתה יותר דומה, ככה אני אבלית את השונות" (אליהו אריק בוקובזה). בקצה הנגדי, נמצא את אלה המנסים "לשלב בין שני העולמות וליצור דבר מה שלם" (גי'אורדנה, אלכס טוביס, סופי ברזון מקאי). בתוך, ימצאו אלה שמשמרים באמצעות אמנותם את העבר (טספאי טגניה, דניאלה מלר, מרגלית שלי), חלקם מתוך מודעות שזוהי הדרך היחידה שנותרת להם (חאדר ואשח), המוצא היחיד "להצלה" (נורה סטנשו), ואחרים - כמעט מבלי דעת (מיכאל אלקיים). יש שמגיבים באמצעות האמנות לא רק על העלייה שלהם, גם על המציאות הישראלית שאף היא משתנה כל הזמן: "...ומה שאני מגלה לאט, לאט, לאט, זה שככל שאני נעשית יותר ישראלית, כך ישראל משתנה ומתרככת קצת" (אנדי ארנוביץ).

אוצרי התערוכה: פרופ' חיים מאור,

פרופ' יוליה מירסקי

מראיינים (סטודנטים): לרה איצקוביץ',

ויקי אשכנזי, ילנה פומיניך, אופיר צוקרמן,

קרן קוזניץ', מתן רבינוביץ'

רכזת: דבורה קרמר

How do immigrant artists experience migration? How do their works reflect their memories, fears, and hopes, their encounters with the new country and their longings for the old one? How are all of these translated into color, form, and texture?

The exhibition introduces visitors to the different ways in which artists, who replaced one homeland with another, engage – through their art – in a discourse between their new home in Israel and their former homeland. On the one extreme we find those who defy Israeliness and protest: "the more you want me to be like others, the more will I stress my uniqueness" (Eliahou Eric Bokobza). On the opposite extreme we find those who attempt "to combine the two worlds and create something whole" (Giordana, Alex Tubis, Sofie Berzon MacKie). In between are those who preserve the past through their art (Daniella Meller, Margalit Shelly, Tasfaye Tegegne). Some of them are aware that this is the only path available to them (Khader Oshah), the only way to be "saved" (Nora Stanciu). Others are almost unaware of their choice (Michael Elkayam). And there are those who, through their art, respond not only to their own migration, but also to the Israeli reality that is forever changing: "what I'm finding slowly, slowly, slowly is that as I'm becoming more Israeli, Israel is changing and softening a little bit..." (Andi Arnovitz).

Curators: Prof. Haim Maor,

Prof. Julia Mirsky

Interviewers (students): Vicky Ashkenazy,

Elena Fominykh , Lera Itskovich, Keren

Kouznitz , Matan Rabinowitz,

Ofir Tzukerman

Coordinator: Dvora Kremer

אלכס טוביס, נולד ב-1978 במוסקבה, רוסיה. עלה לישראל עם הוריו ואחיו הצעיר בשנת 1990. מתגורר בנס-ציונה.

"התחלתי לצייר מתוך תחושת זרות וחוסר שייכות. רשמתי את הנופים שהשתקפו מחלון חדרי - בעיקר פרדסים. כל שנתיי כנער, הרגשתי לא שייך לנוף הישראלי ולחברה הישראלית. לאחר שרות צבאי בהנדסה קרבית, שם לראשונה הרגשתי כחלק מקבוצה ולא כחריג, למדתי בבצלאל." אלכס מצייר נופים ישראליים ומתייחס בהרחבה לאקלים הישראלי: לחום המעיק, לגשם שמגיע בפתאומיות וכך גם נעלם, לשמש ששוקעת במהירות בניגוד לשמש הרוסית שמתמהמהת לשקוע... ועם זאת, יש בעבודותיו סממנים רבים מ"שם" - גזעי עצים האופייניים לנוף מולדתו, בית הקיץ של משפחתו, והשפעתו של הבמאי אנדרי טרקובסקי על נושאי עבודותיו.

Alex Tubis, born in 1978 in Moscow, Russia. Immigrated to Israel with his parents and younger brother in 1990. Lives in Ness Ziona.

"I began to paint to express my feelings of alienation and lack of belonging. I painted the scenery I saw from my window, mostly orchards. During my entire adolescence, I felt that I did not belong to the Israeli landscape and to Israeli society. After my military service in combat engineering, during which I, for the first time, felt part of a team and not an outsider, I studied at the Bezalel Academy of Arts and Design." Alex paints Israeli landscapes, placing special emphasis on the Israeli climate: the exhausting heat, the rain that comes down suddenly and then disappears, the brief sunset (compared to the lingering Russian sunset). Yet, his works are replete with attributes characteristic of "over there": tree trunks typical of the Russian landscape, his family's summer home and the influence of filmmaker Andrei Tarkovsky on the subjects of his work.

מרגלית שלי, נולדה בעיר גבס, תוניס, בשנת 1952. עלתה לארץ בשנת 1958. מתגוררת במיתר.

שטיחים מלווים את מרגלית מאז עלייתה. הוריה העריכו שבישראל יהיה ביקוש לשטיחי צמר בעבודת יד ולכן, לקראת העלייה, השקיעו את מיטב כספם בקניית צמר ובהעסקה של נשים ערביות שיטוו ויארגו את הצמר לשטיחים. אבל השטיחים נהרסו בדרכם לישראל ונותרו מהם רק חלקים מתפוררים. כאבם של הוריה תמיד היה ברקע בילדותה של מרגלית, וכן הפער בין החיים הטובים שהיו למשפחה בתוניס לאלו הדלים שנגזרו עליהם בישראל.

את המשיכה לציור ואמנות גילתה מרגלית כבר בצעירותה. בנעוריה לא חשה מחוברת לתרבות הוריה אך כשהתבגרה, התחילה להבין את קסמה ולמדה להסתכל על עברה ועל הסיפורים מן העבר בשמחה גדולה. "הבנתי שתוניס והשטיחים הם חלק ממני ואינם מערעים על ישראליותי. ההגירה משלבת שני סיפורים: עולם עשיר של חוויות ובו בזמן מסע כבד שיש לשאת". מסעם של השטיחים הושלם בתערוכה שמרגלית הציגה ובה העניקה לחלקי השטיחים ששרדו חיים חדשים.

Margalit Shelly, born in Gabes, Tunisia, in 1952. Immigrated to Israel in 1958. Lives in Meitar.

Carpets have accompanied Margalit since her immigration. Her parents assumed that, in Israel, there would be great demand for handmade wool carpets; so, before their immigration, they invested their hard-earned money in the purchase of wool and employed Arab women to spin and weave wool carpets. But the carpets were ruined on their way to Israel, and only disintegrated fragments remained. Her parents' pain remained in the background throughout Margalit's childhood, along with the gap between their privileged life in Tunisia and the poverty they were to bear in Israel.

Already in childhood, Margalit was attracted to art and painting. Although in her youth she felt distanced from her parents' culture, in later years she came to appreciate its charm, and learned to perceive her past and the stories of the past with great joy. "I realized that Tunisia and carpets are a part of myself; they don't challenge my Israeliness. Immigration combines two stories: a world rich in experiences, as well as a heavy burden that must be borne". The carpets' journey came to completion at an exhibition in which Margalit displayed the surviving fragments, endowing the carpets.

חאדר ואשח, נולד ב-1966 בעזה. בשנת 1990, עקב נישואין לאישה בדואית, עבר להתגורר ברהט ומ-2006 מתגורר שם באופן קבוע.

להרגשתו, נולד וגדל בישראל מכיוון שעזה הייתה עיר פתוחה לכולם והוא יכול היה לנוע בחופשיות בכל חלקי ישראל. כאשר נישא לג'והאר, הם בנו בית ברהט ליד בית הוריה ונסעו לחופשות בעזה, שם היה להם בית נוסף. לאחר עליית ארגון החמאס לשלטון בעזה, "פתאום מצאתי את עצמי מנותק ממקום הולדתי ומהמשפחה הגרעינית והפכתי למהגר... אפילו לא הצלחתי להגיע לטקס הקבורה של אימא...". חאדר סיים את לימודיו במרכז לאמנות חזותית בבאר שבע וסיים תואר ראשון בתולדות האמנות במכללה האקדמית לחינוך ע"ש קיי. הוא יוצר במגוון רחב של טכניקות ומלמד בבית ספר בשגב שלום, שבו הקים את המגמה לאמנות. היצירה עבור חאדר היא דרך לשמר את זיכרונותיו.

Khader Oshah, born in 1966 in Gaza.

Following his marriage to a Bedouin woman, he moved to Rahat in 1990, where he has lived ever since.

Khader feels that he was born and raised in Israel, as Gaza was at that time a city open to all and he could travel freely to all parts of Israel. When he married Johar, they built their house near her parents in Rahat and, during vacations, traveled to Gaza, where they owned another house. After the Hamas came to power in Gaza, "I suddenly found myself disconnected from my birthplace and from my family and became an immigrant... I couldn't even attend my mother's funeral."

He graduated from the Visual Arts Center in Beer-Sheva and received his BA in Art History from Kaye Academic College of Education. He works in a wide range of techniques and teaches at the Segev Shalom School, where he founded the art studies department. For Khader, the creative process is a way of preserving his memories. It is easy to discern his use of faded colors when he is painting his family left behind in Gaza, as opposed to the vivid colors he uses to portray his family in Israel.

נורה סטנשו, נולדה בשנת 1954 בבוקרשט, רומניה. עלתה לישראל בשנת 1986. מתגוררת באשקלון. עם העלייה, ביקשה להתגורר בתל-אביב, קרוב לאחותה. נאמר לה שאשקלון ממוקמת כעשרים דקות נסיעה מתל-אביב. "נחתי בלילה, כך שהנסיעה באמת ארכה כ-20 דקות... אבל זאת הייתה עיירה קטנה לעומת בוקרשט". נורה נשארה באשקלון בזכות קהילה של עולים מרומניה שהתגבשה בעיר. קהילה תומכת, אשר שימרה תחילה את המסורת הרומנית ועם הזמן אימצה את הישראליות. באמנותה היא משלבת חומרים מקוריים מרומניה: "אני טסה לרומניה, מגיעה לשווקים ומחפשת חפצים שאותם אוכל לשלב בעבודות, מפות, שטיחים וחפצים אחרים, לעיתים חומרים ששמורים דורות ארוכים." "האמנות הצילה אותי", היא מספרת: "כשאת מגיעה כעולה חדשה, את משאירה מאחור את המשפחה, החברים, השפה, העבודה וחפצים רבים. הזהות שלי התערערה: מ"ג'ידנקה" (כינוי גנאי שנתנו הרומנים ליהודים) הפכתי בארץ היהודים ל"רומנייה". האמנות היא זו שאפשרה לה לתקשר עם הסביבה החדשה ולהביע את עצמה.

Eleonora (Nora) Stanciu, born in 1954 in Bucharest, Romania. Immigrated to Israel in 1986. Lives in Ashkelon.

Upon immigration, she asked to live in Tel Aviv, near her sister. But she was told that Ashkelon is only 20 minutes away from Tel Aviv. "I landed at night and the trip indeed took 20 minutes... but it was a small town compared to Bucharest." Nora remained in Ashkelon because of the community of Romanian immigrants, a supportive community that, at first, kept the Romanian tradition alive and, later, adopted Israeli-ness. In her art, Nora incorporates original materials from Romania: "I fly to Romania, explore the markets and look for objects that I can include in my works, such as tablecloths, carpets and other objects, sometimes objects that have been preserved for generations. Art saved me," she says. "When you arrive as an olah hadashah (new immigrant), you leave behind your family, friends, language, work, and many objects. My identity was undermined: from a 'Jidanka' (a derogatory Romanian term for Jews), in the land of the Jews I became a 'Romanian'." Art made it possible for her to communicate with her new environment and to express herself.

Nature Morte on a Traditional Carpet. 2010, oil on canvas, collection of the artist שמון על בדה, אוסף האמנית
Porcelain Plates on Traditional Carpet. 2010, oil on canvas, collection of the artist שמון על בדה, אוסף האמנית
Look around. 2014, video, 5:20 min., collection of the artist וידאו, 5:20 דקות, אוסף האמנית
Romanian Galaxy. 2013, video, 3:44 min., collection of the artist וידאו, 3:44 דקות, אוסף האמנית
The station. 2014, video, 6:34 min., collection of the artist וידאו, 6:34 דקות, אוסף האמנית

טספאי טגניה, נולד ב-1976 בכפר אבלה סיפה, אתיופיה. עלה לארץ בשנת 1997. מתגורר ביבנה.

טספאי מתאר את החיים בכפר שבו התגורר עם משפחתו הענפה כטובים ומהנים, ללא כל מחסור. אביו הודיע על העלייה "מהיום למחר". "הוא הודיע שאנחנו ועוד עשרים ושש משפחות השייכות למשפחה המורחבת, עוזבים את הכפר ועוברים לאדיס אבבה". שם סבלה המשפחה ממחסור. טספאי עבד כדי לעזור בפרנסת המשפחה עד ש"יום אחד אבא הודיע לי ולמשפחה שאנחנו טסים למחרת לארץ ישראל. הסודיות של העלייה ארצה הייתה חשובה מאוד". מגיל צעיר נהג לצייר, לפסל מכל הבא ליד ולאטגר את עצמו בחומרים שונים ובגדלים שונים של יצירות. נוף ילדותו בכפר באתיופיה משתקף ביצירותיו ומהווה את מקור ההשראה. עבודותיו מתארות את פעולות היומיום בכפר, והוא מפסל פסלים בגודל אנושי וכלי עבודה, כולם מעלי בננה וייחודיים מאוד. היצירה בוערת בעצמותיו של טספאי, הוא מחפש הזדמנויות ליצור עוד ועוד ויש לו מאגר בלתי נדלה של רעיונות. הוא חש תסכול בכך שאין לו מקום מסודר ליצור וכי לעתים הוא נאלץ לנטוש את האמנות על מנת לפרנס את משפחתו.

Tesfaye Tegegne, born in 1976 in the village of Abela Sipa in Ethiopia. Immigrated to Israel in 1997. Lives in Yavne.

Tesfaye describes his life in the village, where he was surrounded by numerous family members, as good and pleasurable. One day, his father announced their aliyah. "He informed us that we, together with 26 other families from our extended family, are to leave the village and go to Addis Ababa." There, the family suffered from poverty. Tesfaye worked to help his family until "one day, my father told me and the family that tomorrow, we would be flying to the Land of Israel. It was very important to keep our aliyah a secret."

From an early age, Tesfaye would paint and sculpt using any material he could find. The childhood landscape of the Ethiopian village is reflected in his art and serves as a source of inspiration for him. His works show everyday village activities; he creates figurative life-size sculptures and sculpts agricultural tools out of banana leaves.

Creativity is at the heart of Tesfaye's soul. He is constantly on the lookout for opportunities to create new works and seems to have an inexhaustible store of ideas. He feels frustrated because he has no set place to work and occasionally has to abandon his creative pursuits in order to earn a living for his family.

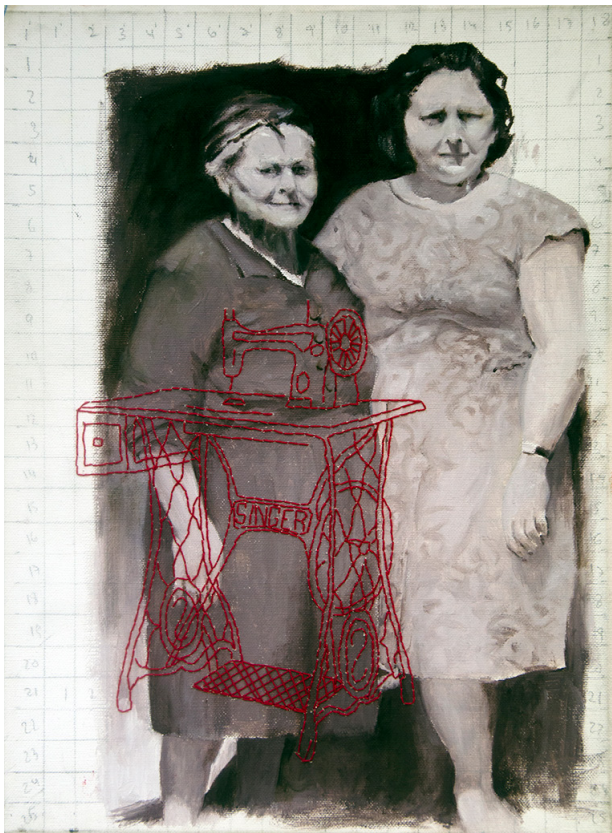

דניאלה מלר, נולדה בעיר אריאנה, תוניס, בשנת 1947. עלתה לישראל בשנת 1956. מתגוררת במיתר.

היצירה תמיד הייתה נוכחת בחייה של דניאלה. היא ואחיה בילו את רוב ילדותם בבית עם אמם, אישה מלאת דמיון וכשרון, שלימדה אותם ליצור לעצמם עולמות שלמים של שמחה, יופי וצבע, גם כאשר המציאות הייתה שונה. חלומה של דניאלה ללמוד אמנות נדחה לזמן מה לטובת לימודי סיעוד. במקביל לעבודה כאחות ראשית בבית החולים סורוקה, החלה בלימודי ערב באמנות. בסופו של דבר עזבה את העבודה כאחות, החלה ללמד אמנות ולהציג את עבודותיה. כיום היא עוסקת במוטיבים תוניסיים, ומתחברת מחדש לרקמה שליוותה אותה בילדותה, מכיוון שאמה הייתה תופרת ורוקמת: "בחיפוש אחר מה לצייר, הגעתי למסקנה שהבאר הכי עמוקה ומלאה לחפש בה היא הילדות שלי. כשאני עושה משהו שמדבר עליו ועל המשפחה שלי, גם הקהל מבין וזה מדבר אליו".

Daniella Meller, born in Ariana, Tunisia, in 1947. Immigrated to Israel in 1956. Lives in Meitar.

Creativity was always part of Daniella's life. She and her brothers spent their childhood at home with their mother, who was a talented woman with a rich imagination. She taught them to create their own world of joy, beauty and color, even when the reality surrounding them was different. Daniella's dream to study art was postponed in favor of training as a nurse. While she worked as Chief Nurse at Soroka University Medical Center, she took evening art classes. She eventually left nursing to teach art and began to exhibit her work. Today, her work explores Tunisian motifs, as she looks back to the embroidery that was part of her childhood, since her mother was a seamstress and embroiderer: "In my search for objects to draw, I realized that my deepest and richest source is my childhood. When I do something linked to myself and to my childhood, it appeals to the viewers and they understand it."

מיכאל אלקיים, נולד בשנת 1954 בעיר טינגר
שבמרוקו. עלה לארץ עם הוריו ואחיו בשנת 1956.
מתגורר בנתיבות.

"במשפחתנו מסורת רבת שנים של אמנות וצורפות,
שיש בה מאפיינים ייחודיים לעיר הולדתי טינגר...
שני אחים שלי נהרגו במלחמה. אחד האחים שלי -
אברהם אלקיים - היה אמן... הוא נתן לי את הצבעים
הראשונים. הייתי מותח סדינים על דיקטים כדי לצייר,
לא היו תנאים... אבל זה היה בנפשנו".
בגיל מאוחר יחסית נעשה מודע לכך שזהותו
המרוקנית באה לידי ביטוי באמנותו: "עכשיו, כשאני
מבקר במרוקו, אני רואה שבאמת יש קרבה מאוד
גדולה בין העבודות שלי לבין אמנים במרוקו. זה
מה שמפליא... כשהתחלתי ליצור בכלל לא חשבתי
שיש חיבור למרוקו. רק עם הזמן, כשביקרתי במרוקו
והייתי בבתי ספר לאמנות שם... גיליתי את החיבור בין
האמנות שלי לבין האמנות שם. על אף שרוב האמנות
שלי נוצרה פה בארץ...".
מיכאל גאה על כך שגם בתו יוצרת וממשיכה בשימור
המסורת המרוקנית של משפחתו.

Michael Elkayam, born in 1954 in Tinghir,
Morocco. Immigrated to Israel with his
parents and brothers in 1956. Lives in Netivot.

"In our family, there is a years' long tradition
of art making and gold- and silver-crafting
with unique characteristics typical to my city
of birth, Tinghir. Two of my brothers were killed
at war. One of them, Abraham Elkayam, was
an artist... he gave me my first paints. I would
stretch sheets over plywood in order to paint,
even though the conditions weren't suitable
for painting... but it was essential to us".
He only became aware of the fact that
his Moroccan identity is expressed in his
art at a relatively old age: "Now that I visit
Morocco, I see that there is indeed a great
affinity between my works and those of
Moroccan artists. It is surprising... When I
started creating art, I did not think at all of a
connection to Morocco. Only with time, when
I visited Morocco, visited art schools there... I
discovered the connection between my art
and the art produced over there, in spite of
the fact that my art came into being here, in
Israel." Michael is proud that his daughter is
also an artist and preserves his family's
Moroccan tradition.

סופי ברזון מקאי, נולדה בשנת 1982. עלתה לישראל בשנת 1990 מאנגליה. מתגוררת בקיבוץ בארי. סופי נולדה בישראל, בת לאב יליד ישראל, בן קיבוץ בארי, ולאם מתנדבת מאנגליה. כשהייתה תינוקת, עזבה המשפחה את ישראל והשתקעה בלונדון. שלושה חודשים לאחר שחזרו לישראל, נפטרה אמה ממחלה ממארת. "המעבר מאנגליה לישראל היה שינוי בכל ההוויה שלי... מזג האוויר, סגנון הבתים, תרבות, שפה, רחובות הקיבוץ, חברת הילדים, סגנון התקשורת, נופים שונים, אווירה שונה בבית וברחוב, בית הספר היה אחר, אפילו פרחים שהכרתי ואהבתי בלונדון לא פרחו על אדמת ישראל. כל מה שהכרתי וידעתי כבר לא היה".

בתקופת התיכון גילתה את המצלמה ומאז היא מצלמת. "כשהקמתי את ביתי שלי... חזרתי באמצעות המצלמה אל בית ילדותי. גם במובן הפיזי, נסעתי וצילמתי את הבית ואת נוף ילדותי, וגם במובן הרגשי של הזהות שלי, הרשיתי לעצמי להרגיש יותר ויותר אנגליה, אישרתי לחוויית הילדות והזרות שלי למלא אותי ולהיות נוכחת בהווייתי. בהשלמה, בקבלה, באהבה ובגעגוע".

Sofie Berzon MacKie, born in 1982. Immigrated to Israel from England in 1990. Lives in Kibbutz Be'eri.

Sofie was born in Israel, the daughter of a native-born Israeli father, a member of Kibbutz Be'eri, and an English mother, who came to Israel as a volunteer. When she was a baby, her family left Israel and settled in London. Seven years later, her family returned to Israel, and three months later, her mother died of cancer.

"Immigration to Israel meant changing my entire existence: the climate, the type of houses, lifestyle, culture, language, the streets of the kibbutz, friends, ways of communicating, different landscapes, the atmosphere at home and on the street, school... Even the flowers I knew and loved in London did not grow on Israeli soil. Everything I was familiar with was no longer here".

During high school, she discovered the camera and has since been taking pictures. "When I established my own home, I revisited my childhood home with the help of the camera. Physically, I went back to visit and took pictures of the house and of the landscapes of my childhood. This trip also symbolized an emotional return in terms of my identity. I allowed myself to feel more and more English, I let my childhood experiences and foreignness fill me and suffuse my existence, all this with full acceptance, love and longing."

אנדי ארנוביץ', נולדה בשנת 1959 בקנזס, ארה"ב.
בשנת 1999 עלתה לישראל עם בעלה וחמשת ילדיה.
מתגוררת בירושלים.

אחרי שנה בישראל, הבינה אנדי שעליה לבחור בין
העברית לבין האמנות שלה: "עם האולפן ועם חמישה
ילדים, לא היה לי זמן לאמנות". היום היא חשה
שחסרה לה השליטה בעברית.

קהילת האמנות הישראלית לא קיבלה אותה בזרועות
פתוחות: "אמרו לי שהאמנות שלי יותר מדי אמריקאית,
יותר מדי יפה... אמרו שאמנות ישראלית היא גולמית,
לא גמורה, כועסת, רועשת... כי ישראל עצמה היא
גולמית ולא גמורה... היה לי משבר אקזיסטנציאלי...
בסוף, חשבתי שאני צריכה להקשיב לעצמי... ומה
שאני מגלה לאט, לאט, לאט, זה שככל שאני נעשית
יותר ישראלית, כך ישראל משתנה ומתרככת קצת...".
באמצעות אמנותה, אנדי מגיבה למציאות הישראלית:
"ככל שישראל התחילה להיות משמעותית עבורי,
התחלתי לומר: זה לא בסדר, וזה לא מוצא חן בעיני,
ובזה אני מתביישת. כאשר ישנם דברים שמערערים
את ההחלטה [לעלות] - האדם מתקומם, רוצה לתקן,
לשנות... וזה כוחה של אמנות".

Andi Arnovitz, born in 1959 in Kansas, USA.
Immigrated to Israel with her husband and
five children in 1999. Lives in Jerusalem.

After a year in Israel, Andi realized that she
must make a choice between Hebrew and
her art. "With the Ulpan and five children, I
had no time to do art..." Now she feels that
her Hebrew is "nonexistent".

The Israeli artistic community did not
embrace her: "They told me my art was too
American, too pretty... They said, Israeli art is
raw, unfinished, angry, loud, because Israel
is unfinished and angry... I had an existential
crisis... In the end, I thought... I need to listen
to my authentic self. And what I'm finding
slowly, slowly, slowly is that as I'm becoming
more Israeli, Israel is changing and softening
a little bit..."

In her art, Andi comments on the Israeli
reality: "As the country started to get under
my skin, I started to say: this is not right, I don't
like this, and I'm ashamed of that. When
there are things that shake the decision [to
immigrate to Israel]... you are outraged. You
want to fix it, to change it... this is the power
of art..."

אמנות בהגירה
Art in Migration

אליהו אריק בוקובזה, נולד בפריז, צרפת, בשנת 1963 להורים ילידי תוניס. עלה לארץ בשנת 1969. מתגורר בתל-אביב.

בבית הספר בישראל חווה קשיים ולא נענה לציפיית הסביבה לקבל את ה"צבריות". הדבר עזר לו לפתח אינדיבידואליזם שהיום הוא גאה בו. בבגרותו החליט לעסוק ברוקחות, ורק בגיל 32 פנה לראשונה ללמוד אמנות. הוא עסק בציור תוך כדי העבודה כרוקח, עד שהחליט לעזוב את הרוקחות ולעסוק באמנות בלבד. חווייתו של אליהו אריק בעולם היא חוויה מיוחדת, הנובעת משני סיפורי ההגירה שהוא נושא עמו - שלו ושל הוריו. למשל, יצירתו "כתם שמש" היא חשיפה של תחושתו כזר, שונה ולא מקובל הן בצרפת והן בישראל. "האמנות היא ההתמודדות שלי... ההתרסה שאומרת: ככל שתמצאו שאהיה יותר דומה, ככה אני אבליט את השונות". האמנות עבורו היא גם מחקר על חיון, רפלקציה על מה שמעסיק אותו: "אני אולי מנסה לרפא את הסביבה שבה אני חי, כמו ברוקחות. האמנות היא הזמנה להיכנס לתוך הראש שלי. אני "מקרין" את מה שנמצא שם ואולי מישהו יסכים איתי. אולי זה ישנה את המחשבה של אחרים".

Eliahou Eric Bokobza, born in Paris, France, in 1963 to parents of Tunisian origin. Immigrated to Israel in 1969. Lives in Tel Aviv.

In his school days in Israel, Eliahou encountered difficulties, as he refused to fulfill society's expectation to become a sabra and developed an individualistic approach of which he is proud. When he grew up, he became a pharmacist. Only at the age of 32 did he turn to art, at first drawing while working as a pharmacist, until he decided to dedicate himself fully to his art. Eliahou's unique experience of the world is influenced by the two migrations he carries with him – his parents' and his own. For instance, his work A Stain of Sun expresses his feelings as a stranger, as one who was accepted neither in France nor in Israel. "Art is my way of coping... a protest that says – the more you want me to be like others, the more will I stress my uniqueness." Art is also a means of researching and reflecting on his life. "Maybe I'm trying to heal the environment in which I live. It is like in pharmacology. Art is an invitation to look inside my head. I project what goes on in there and maybe someone will agree with me. Perhaps this will change other people's course of thought."

ג'יאורדנה, נולדה בשנת 1980 במילנו, איטליה. עלתה לישראל בשנת 2004. מתגוררת בתל-אביב.

במילנו חוותה את סגירותה של הקהילה היהודית ואת תחושת הזרות התמידית אל מול הסביבה, וקיוונה להרגיש בישראל שייכת ומחוברת, אבל שוב חשה זרות. "באיטליה הזרות גלויה יותר... בישראל זוהי חוויה יותר פנימית, שצריך להתגבר עליה על מנת להשתלב". יחד עם זאת, האור הישראלי ואווירת החופש הם האנרגיה המניעה את יצירתה. כבר מגיל שמונה התחילה לצייר נשים חייכניות, אלגנטיות ויפות - נשים איטלקיות שעוררו את סקרנותה ואת הערצתה. לאחר עלייתה, העיסוק באמנות הושעה לטובת התאקלמות ורק שבע שנים לאחר העלייה חזרה לצייר. גם היום ציוריה עוסקים בנשים האיטלקיות, תוך התבוננות פנימה והחוצה - באיזון עדין המאפיין גם את חייה: בפנים היא חשה נוסטלגיה ובכל זאת מבטה מופנה החוצה מתוך רצון להשתייך. עבור ג'יאורדנה "אמן צריך ללכת לאיבוד וחווית ההגירה מאפשרת זאת. האמנות היא דרך למצוא איזון בין הבית הישן לחדש, לשלב בין שני העולמות וליצור דבר מה שלם".

Giordana, born in 1980 in Milan, Italy. Immigrated to Israel in 2004. Lives in Tel-Aviv.

In Milan, Giordana experienced the isolation of the Jewish community and the constant feeling of estrangement vis-à-vis the broader society. She was hoping to feel connected in Israel, but once again felt alienated. "In Italy the lack of belonging is more apparent. In Israel it is a more personal experience that must be overcome in order to integrate." Yet, the Israeli light and the sense of freedom energize her work. She began painting at the age of 8 – elegant, beautiful, smiling women – Italian women who aroused her curiosity and admiration. In Israel her artistic pursuits were set aside during the period of acclimatization and only seven years after her immigration did she start painting again. Today, too, her works feature Italian women, based on introspection and observation that strike a delicate balance, which also characterizes her life: deep down she feels nostalgia, but looks outward in a quest for belonging. According to Giordana, "artists should lose themselves and the immigration experience allows for it. Art is a way to find a balance between one's old home and the new, to combine the two worlds and create something whole."

פע"מ בישראל

פרויקט למחקר וחינוך על חיי
עולים ומהגרים בישראל

שני שלישים מבין הישראלים אינם ילידי ישראל או נולדו להורים עולים. בנוסף, חיים בתוכנו אלפי מהגרים ומבקשי מקלט. למרות זאת, חוויות של עולים ומהגרים בישראל אינן מהוות חלק משמעותי מהשיח הציבורי ומהאתוס הישראלי. ההתכחשות לחוויית ה"אחרות" שלנו עושה אותנו לחברה חסרת רגישות שאינה מקבלת את ה"אחר". על מנת לבנות חברה סובלנית ולכידה, עלינו לתת קול לחוויותינו כעולים ומהגרים וכילדיהם, לחקור את חיי העולים ומהגרים וללמד ולחנך על אודותם. פע"מ בישראל נוסד על מנת לקדם סובלנות חברתית באמצעות איסוף, תיעוד, מחקר והפצה של ידע וחינוך על אודות חיי עולים ומהגרים בישראל.

התערוכה נערכת במסגרת הפרויקט למחקר וחינוך על חיי עולים ומהגרים - פע"מ בישראל - באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. צוות הפרויקט: פרופ' יוליה מירסקי (יו"ר), פרופ' נלי אליאס, פרופ' ג'קי פלדמן, ד"ר יוליה לרנר, ד"ר גליה פלוטקין עמרמי

התערוכה "אמנות בהגירה" נערכת בגלריה לאמנות ע"ש אברהם ברון הספרייה המרכזית ע"ש זלמן ארן, קומת הכניסה קריית האוניברסיטה ע"ש משפחת מרקוס באר-שבע
4 באפריל עד 31 באוקטובר 2017
בשעות 19:30-8:30

MigLives.IL

The Project for Research and
Education on Migrants' Lives in Israel

Two-thirds of Israelis are immigrants or children of immigrants. In addition, thousands of migrants and asylum seekers are living among us. Yet, the experiences of migrants in Israel are seldom given voice in public discourse and are not a significant component of the Israeli ethos.

In denying or suppressing our own experiences of "otherness" we, as a society, have become insensitive and unaccepting to those who are different from us. If we are to create a tolerant and cohesive society, we need to give voice to our lives as migrants and as children of migrants, to study migrant lives and to educate about them. The MigLives.IL project was established to act as a catalyst for tolerance in our society by collecting, documenting, researching, and disseminating knowledge and education about the lives of migrants in Israel.

The exhibition is organized by the Project for Research and Education on Migrants' Lives (MigLives) at Ben-Gurion University of the Negev.

MigLives members: Prof. Julia Mirsky (Chair), Prof. Nelly Elias, Prof. Jackie Feldman, Dr. Julia Lerner, Dr. Galia Plotkin Amrami

The exhibition "Art in Midration" is held at Avraham Baron Art Gallery Zalman Aranne Central Library, ground floor Marcus Family Campus, Beer-Sheva April 4th through October 31th, 2017 8:30 a.m.– 7:30 p.m.

<http://in.bgu.ac.il/en/humsos/MigLives/Pages/default.aspx>

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
Ben-Gurion University of the Negev

פע"מ בישראל
MigLives.IL

הפרויקט למחקר וחינוך על עולים ומהגרים בישראל
The Project for Research and Education
on Migrants' Lives in Israel